

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра управління персоналом, економіки праці та економічної
теорії

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«СУЧАСНІ ЕКОНОМІЧНІ ТЕОРІЇ»
на 2026-2027 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Економіка
Спеціальність	С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада
економічної теорії

Шаповалов Віталій Олегович

к.е.н., доцент

доцент кафедри управління персоналом, економіки праці та

Контактний телефон	+38-050-30-52-362
Електронна адреса	shapovaloff79@gmail.com
Розклад навчальних занять	https://puet.edu.ua/aspirantura-doktorantura/
Консультації	очна http://www.ypep.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Метою навчальної дисципліни «Сучасні економічні теорії» є формування цілісного уявлення про сучасні економічні теорії як еволюцію провідних наукових шкіл і напрямів економічної науки, розкрити їх прикладне значення, а також розвинути здатність аналізувати, порівнювати й застосовувати теоретичні концепції для пояснення та вирішення актуальних економічних проблем, політик і практичних ситуацій.
Тривалість	5 кредитів ЕКТС/150 годин (лекції 20 год., семінарські заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та семінарські заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом Словесні та наочно-ілюстративні методи (проблемна лекція, аналітичні презентації); проблемно-пошукові та дослідницько орієнтовані методи (аналітичні завдання, теоретичний та інституційний аналіз, обговорення наукових публікацій); методи стимулювання та мотивації навчальної діяльності (навчальні дискусії, дебати, критичний аналіз теоретичних моделей); методи поточного та підсумкового контролю (тестування, усне опитування, аналітичні письмові роботи, перевірка засвоєння категоріально-апаратної дисципліни).
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; тестування; поточна модульна робота. Підсумковий контроль: залік (ПМК)
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
ЗК01. Здатність абстрактного мислення, аналізу та синтезу	ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення
ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	
ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми	

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору і з дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з СК03. Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності СК08. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми науково-дослідницького характеру у сфері соціально-трудових відносин, людського розвитку та управління трудовими ресурсами	фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку. ПРН02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації. ПРН03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках. ПРН08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямків, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми. ПРН09. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані. ПРН10. Розуміти, аналізувати та пропонувати нові підходи вирішення проблем у сфері соціально-трудових відносин, людського розвитку та управління трудовими ресурсами в контексті розвитку національної економіки

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Еволюція та генезис економічної думки від стародавніх часів до кінця XIX століття		
Тема 1. Вступ до сучасних економічних теорій: методологія і парадигми	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; тестування.	<i>Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми</i> <i>Завдання 2. Виконати аналітичне завдання за темою.</i> <i>Завдання 3. Виконати тестування за темою.</i>
Тема 2. Формування основ сучасної економічної думки	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; тестування.	<i>Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми</i> <i>Завдання 2. Виконати аналітичне завдання за темою.</i> <i>Завдання 3. Виконати тестування за темою.</i>
Тема 3. Кейнсіанська економічна теорія	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; тестування.	<i>Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми</i> <i>Завдання 2. Виконати аналітичне завдання за темою.</i> <i>Завдання 3. Виконати тестування за темою.</i>
Тема 4. Еволюція неокласичної економічної теорії. Неолібералізм	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; тестування.	<i>Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми</i> <i>Завдання 2. Виконати аналітичне завдання за темою.</i> <i>Завдання 3. Виконати тестування за темою.</i>
Тема 5. Інституціоналізм	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; тестування.	<i>Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми</i> <i>Завдання 2. Виконати аналітичне завдання за темою.</i> <i>Завдання 3. Виконати тестування за темою.</i>
Модуль 2. Новітні парадигми в економічній науці		
Тема 6. Поведінкова економіка та нейроекономіка	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; тестування.	<i>Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми</i> <i>Завдання 2. Виконати аналітичне завдання за</i>

		<i>темою.</i> Завдання 3. Виконати тестування за темою.
Тема 7. Економіка добробуту, нерівності і справедливості	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; тестування.	Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми Завдання 2. Виконати аналітичне завдання за темою. Завдання 3. Виконати тестування за темою.
Тема 8. Економіка політики і влади	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; тестування.	Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми Завдання 2. Виконати аналітичне завдання за темою. Завдання 3. Виконати тестування за темою.
Тема 9. Економіка суспільного сектора	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; тестування.	Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми Завдання 2. Виконати аналітичне завдання за темою. Завдання 3. Виконати тестування за темою.
Тема 10. Економіка сталого розвитку	Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; тестування.	Завдання 1. Підготувати доповідь за питаннями теми Завдання 2. Виконати аналітичне завдання за темою. Завдання 3. Виконати тестування за темою.

Інформаційні джерела

- Інформаційно-знання економіка [Текст] : підручник / А. О. Маслов ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - 2-ге вид., випр. і допов. - Київ : Київський університет, 2021. - 559 с.
- Історія економіки та економічної думки [Текст] : навч. посіб. / Тетяна Небога, Анатолій Вдовиченко ; Одес. держ. аграр. ун-т. - 2-ге вид. - Одеса : Астропринт, 2024. - 137 с.
- Історія економіки та економічної думки [Текст] : навч.-метод. посіб. / Боднарчук Т. Л. ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. - Кам'янець-Подільський : Ковальчук О. В. [вид.], 2021. - 121 с.
- Капіталізм і бізнес. Уроки економічної історії України [Текст] / Сергій Мошенський. - Київ : Артіль, 2024. - 766, [1] с
- Кіштайні, Найл. Коротка історія економіки [Текст] / Найл Кіштайні ; пер. з англ. Андрій Калинюк. - Київ : Наш Формат, 2022. - 254 с.
- Класичні та сучасні моделі економіки [Текст] : навч. посіб. / Н. М. Гарматій, І. О. Мартиняк, Г. В. Ціх ; Тернопіл. нац. техн. ун-т ім. Івана Пулюя. - Тернопіль : Паляниця В. А. [вид.], 2023. - 299 с.
- Основи цифрової економіки [Текст] : навч. посіб. / А. І. Крисоватий [та ін.] ; Західноукр. нац. ун-т. - Тернопіль : ЗУНУ, 2021. - 273 с.
- Соціологія економіки [Текст] : підручник / М. П. Лукашевич, О. М. Лукашевич, Ф. Ф. Шандор ; Ужгород. нац. ун-т. - 2-ге вид., допов. і перероб. - Ужгород : РІК-У, 2021. - 294 с.
- Сучасні економічні теорії в контексті європейської інтеграції [Текст] : конспект лекцій / [уклад. М. О. Самофалова] ; ЗВО "Відкрит. міжнар. ун-т розвитку людини "Україна". - Київ : Україна, 2024. - 275 с.
- Сучасні тренди економічного розвитку: Досвід ЄС та практика України [Текст] : підручник / [Л. Г. Мельник та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Л. Г. Мельника. - Суми : Університетська книга, 2021. - 430, [1] с.
- Сучасні тренди соціалізації глобальної та національних економічних систем [Текст] : монографія / [Ю. О. Чалюк] ; Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана. - Київ : 7БЦ, 2023. - 380 с.
- Фіскальна і монетарна політика: макроекономічний аналіз та інституційне середовище: навч. посіб. / Є. В. Ткач, П. О. Нікіфоров. - Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. - 2022. - 240 с.

Ресурси для неформальної освіти:

- Місцевий економічний розвиток: виклики та інструменти <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/283>
- Як діяти далі: Бізнесу про сталий розвиток : дистанційний курс // https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+SDB101+2020_T2

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни «Сучасні економічні теорії» включає у себе:

- загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office;

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-orgu-osv-proc.pdf>

Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/04/poloz-por-pidgotov-phd.pdf>

Положення про порядок вибору здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії вибіркового навчального дисциплін навчального плану <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/04/poloz-por-vyb-vyb-nd-phd.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf>

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися академічної доброчесності; не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друкованого або електронного носія інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та дидактичних тестів; якісно оформлювати посилання на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_students.pdf

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochnosti.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-zapob-akad-plagiat.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/polozh_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/10/polozh-vyznan-rezv-informal-neformal.pdf>

Політика вирішення конфліктних ситуацій: Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyly-vyrishennya-konfliktnyh-sytuaczij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен ПУЕТ <https://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): виконання домашнього завдання (25 балів); робота на семінарських заняттях (5 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 6-10): виконання домашнього завдання (25 балів); робота на семінарських заняттях (5 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	Виконання та успішний захист творчого індивідуального завдання	5-10
	Підготовка презентації за окремим питанням або темою	2-5
	Підготовка відеоролика навчального характеру	5-10
	Підготовка та захист реферату	2-5
	Результати неформальної освіти	до 20
2. Науково-дослідна	Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	до 10
	Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	до 10
	Публікація робіт у наукових виданнях (тези доповіді, стаття)	до 20

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни